

Manuel de Pedrolo

Nit del segon origen / Jordi de Manuel

S'asseuen en una làpida de marbre i despleguen el mapa del fossar. La llum de la lot, a frec del paper, els permet veure la rodoneta vermella que encercla el nínxol 2186.

—Trajecte final, ja hem arribat —ell posa un dit sobre el mapa.

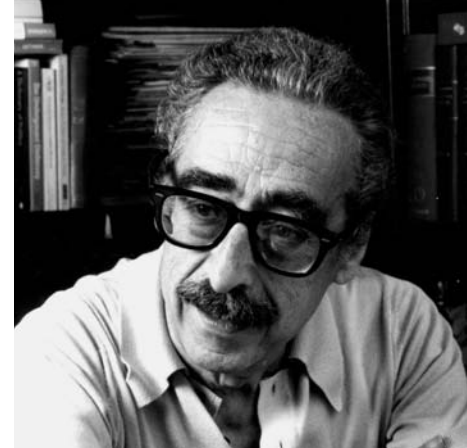
—No tothom pot descansar en pau a l'àtic del cementiri! —exclama ella.

—Xsss —ell es posa l'índex sobre els llavis—, calla... que ens descobriran —i després de rnyar-la, afegeix—: És clar que és en un lloc privilegiat: o és que creus que era un home qualsevol?

Apaguen la llanterna. Pleguen el mapa. La resplendor de la lluna plena els permet veure el paisatge en penombra des del cim del cementiri. Al nord-est, entre les siluetes negres dels xiprers, atalaien la Torre de Calatrava, una llança blanca que sobresurt erecta entre el paisatge olímpic de la muntanya. Al nord, albiren el perfil baix de Collserola. Caminen, cercant la tomba, entre alts murs fets de nínxols.

—Veure tots aquests noms és obrir les portes del passat. Fa que ens adonem de com som d'efímers —sentencia ell. Tomba la mirada cap a l'est i observa la lluna rodona, tacada d'ombres irregulars, que resplendeix en la mar. Posa la mà contra l'horitzó per separar l'astre dels reflexos platejats a l'aigua—. Quina nit més preciosa.... Em pregunto què fem un filòleg i una bioenginyera en un lloc com aquest.

—Guanyar-nos el pa, noi.

Manuel de Pedrolo i Molina. (L'Aranyó, I35

1918 – Barcelona, 1990). És un dels escriptors catalans més prolífics i importants del segle XX. Destacà com a novel·lista, però també va escriure poesia, teatre, narrativa breu, periodisme i assaig. Va ser guardonat amb el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes (1979). La seva novel·la de ciència-ficció *Mecanoscrit del segon origen* (1974) és potser l'obra literària catalana més llegida, tot i que la seva obra més destacada és el cicle narratiu *Temps obert*, format per onze novel·les.

Ell —el filòleg— fita els ulls de la noia, que guspiregen amb la llum de la lluna. Ella —la bioenginyera— torna a obrir la lot i escruta els noms de les làpides.

—Des d'aquesta matinada i potser per sempre em miraré els cementiris amb uns altres ulls —sospira ell—. Es respira la pau dels...

—Ja l'he trobada! —l'interromp ella, sacsejant el feix de llum sobre unes lletres.

136 ● A la làpida hi ha una placa institucional i un ram de flors lligat amb un llaç de tela transparent que li confereix un aspecte fantasmagòric. Les flors seques, sense pètals; les fulles, marcides.

—Fixa't, aquest ram.... Demà és Sant Jordi i si són roses floriran —bromeja ell.

La bioenginyera es posa uns guants de làtex:

—No me'n sé avenir que ens hagin encarregat aquesta feina... No t'estranya que, a més, ho hàgim de fer just la nit de Sant Jordi?

—No, si tens en compte que obrirem la tomba d'un home que va publicar més de cent obres, que va escriure gairebé vint mil pàgines —el filòleg es grata el cap—. Quin dia hi ha més indicat que la diada de Sant Jordi per fer-ho?

Les instruccions que els han donat són precises: “només prendreu un os petit (una falange o una costella flotant)”; “no heu de fer malbé res, però no torneu a segellar el nínxol amb la làpida”.

—A tu t'han encarregat investigar la seva obra i a mi seqüenciar el seu DNA. Et sembla que tenen intenció de clonar-lo? —pregunta ella.

—No ho sé... Si el clonen, no em puc imaginar quina mena de fora de sèrie podríem tenir d'aquí a trenta anys —respon ell i

afegeix—: El que és evident és que volen que se sàpiga que la tomba ha estat profanada i que, alhora, desitgen que es noti que no ha estat una bretolada, ni que hi ha hagut cap acte de violència.

La bioenginyera treballa curosament amb l'escarpra i el martell. La làpida comença a ballar. Ressegueix els marges amb l'escarpra i fa caure fragments de ciment fins que pot treure el marbre amb les mans, tot procurant no esberlar cap aresta.

El filòleg enfoca amb la llanterna entre les mans, tremoloses, la negror de la cavitat del nínxol.

—No hi ha cap taüt! Aquí dins no hi ha res! —exclama ella.

—Hòstia, hòstia.... Espera, aquí, a l'esquerra, hi ha alguna cosa —ell orienta la llum de la lot cap al racó.

Bioenginyera i filòleg obren els ulls com taronges per veure millor la capsa de tonalitats argentades amb voravius porpres que hi ha en un racó de l'interior del nínxol. Ell introdueix el braç i l'agafa.

—Potser són les cendres.

—Si són les cendres, adéu DNA —lamenta ella mentre sacseja la capsa—. Aquí hi ha alguna cosa sòlida. Potser és un os...

Ell il·lumina la capsa. Ella n'obre la tapa. Dins, protegida per petites boles de porexpan, hi ha una gravadora. Entre les boletes, embolicades amb cel·lofana, hi ha dues piles. A l'aparell hi ha inserida una cinta petita, de les que s'usaven antigament.

—Què fem?

—Posa-hi les piles, a veure què hi ha a la cinta —proposa ella.

Ell les hi posa, apaga la lot i prem el *play*. En la quietud de la nit s'escolta el motoret de la gravadora. Tot d'una se sent una veu. La parla inconfusible de l'escriptor:

Bona nit,
Sabia que tard o d'hora arribaríeu fins aquí i suposo que, en un principi, us haureu endut un bon ensurt i una decepció. El cert és que no em conformava a romandre en un domicili permanent tan fosc i trist com aquest. Fa poc més vint anys, quan devíeu ser uns pàrvuls, vaig planejar amb la complicitat d'uns quants científics la vostra visita al cementiri. Cap familiar meu coneix el que ara us revelaré... Així ho vam pactar, però no vull fer-vos més joc brut: la meua veu us aclarirà per què sou aquí.

Quan vaig emmalaltir d'una manera irreversible em van oferir la possibilitat de traslladar-me en el temps: cap al passat o cap al futur. Era una decisió difícil, estrictament personal, però sovint he estat avesat —si més no literàriament— a anticipar-me als fets i sempre m'ha agradat el temps obert: vaig triar un salt al futur. No volia anar-me'n, però, molt enllà: no em farà cap gràcia trobar-me amb els fills de Dídac i Alba o amb els seus descendents! És per això que vaig decidir transmigrar-me a l'abril del 2040. Cinquanta anys és un lapse de temps raonable per allunyar-se del present i prendre el pols a la història, qui sap si fins i tot podré abraçar algú estimat. Compreneu

que no estic en condicions de revelar les coordenades del lloc on em materialitzaré. Tan sols us puc avançar que serà en un taüt, la meua preuada màquina del temps, en un indret preciós de l'Empordà.

Els meus còmplices, la identitat dels quals tampoc no revelaré, us han triat per estudiar a fons la meua obra, així com per avaluar els canvis moleculars experimentats per un cos transportat al llarg temps. I, justament, espero que el temps haurà diluït rivalitats i enveges, i potser en el meu renaixement rebré el que em va ser negat en el passat.

Espero també trobar canvis, alguns insospitats, d'altres previsibles. No sóc gaire optimista, però voldria despertar-me, i deixeu-me fer servir aquest verb —perquè això és com un somni— en un país lliure, independent i sobirà, amb una llengua que els nostres opressors no hagin aconseguit extingir.

Probablement, benivolguts profanadors, viureu prou perquè ens coneguem en carn i os. M'alegra que vosaltres, que cercàveu les meves restes, ara sapigüeu que vaig triar tenir un segon origen.

Ens veurem, exactament, d'aquí a trenta anys.

Jordi de Manuel i Barrabín. (Barcelona, 1962). I37

És professor, escriptor i biòleg. Ha conreat la ciència-ficció i el gènere policíac en diverses novel·les: *Tres somnis blaus*, *Cels taronges*, *Cabells porpres*, *El beuratge*, *El cant de les dunes*, *L'olor de la pluja* o *El raptor de gnoms*. Amb el recull *Disseccions*, va guanyar El Lector de l'Odissea. El relat *Calcs li* va valdre el Premi Manuel de Pedrolo de ciència-ficció i la novel·la *Mans lliures* va ser guardonada amb el premi Ictineu a la millor obra catalana de ciència-ficció publicada el 2009.

